

TAIKAS

"EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
Mendoza 2280
Avellaneda, Bs. Aires
2a QUINCENA
DE FEBRERO, 1952

Broliai ir Sesės Lietuviai

Jau dvyliktą kartą vasario 16-tąją turime minėti be nepriklausomybės savo tėvynėje. O aštunti metai, kai raudonas tvasas žiauriai skubia ten mūsų laukus ir neleidžia kienčiantiems broliams sesėms net prisiminti to svarbiausio naujosios Lietuvos gimimo akto. Šiandien dar niekas ir negali tiksliai nuskaidyti, kada mes vėl galėsime pačioje tėvynėje laisvi švęsti tą didžiąją savo valstybės prisikėlimo šventę.

Mūsų tikėjimas į savo ateitį tačiau nemažėja. Mes tikime, mes išsilgę laukiame tos dienos taip, kaip mūsų daugelis tikėjo ir laukė kai antrąkart buvo 1944 m. paversta tėvynė, kai dalis Lietuvos vaikų virtome tremtiniais bastūnais. Gyvenome gyva viltimi greit sugrįžti atgal. Tos vilties nenustojome iki pat dabar.

Išsilaukėme ir išlaukėme pačius blogiausius ir nepalankiausius metus, kai ką tik buvo nustoje žvangėti ginklai. Tada juk buvo mums tokie nepalankūs laikai, jog dėstyti apie raudonojo imperializmo skriaudas, jo žiaurumus, gyventojų deportavimus ir t. t. reikėd tuojau tapti įtartinu žmogumi. Visur buvo įsiviešpatavęs "tylos šmokslas". Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas turėjo padėti daug pastangų, kad nukriaustas Lietuvos skausmingas šauksmas būtų girdimas tų, kurie pradėjo tvarkyti pokarinius laisvojo pasaulio santykius. Buvo daug rašyta, daug kalbėta, vis įtikinėta ir vis kreiptasi dėmesį į Pabaltijo tautų tragediją. Paga- liau apkurtusios ausys ėmė atsiverti.

O šiandien laikai jau yra visiškai pasikeitę. Visa eilė džiuginančių aplinkybių gali sustiprinti ir padidinti tikėjimą silpnadvasių ir benustojančių vilties. Iyky mūsų naujai tarptautinės padėties pagerėjimas. Užteks priminti, kad JAV prezidentas niekuomet nebuvo taip kalbėjęs, kaip kad jis prabilo kongrese šių metų pradžioje. Taigi, iš mažųjų tautų tragedijų ir jų žemiškųjų aukų galin- giejai galutinai baigė įsitikinti, kad "taika ne bet kokia kaina, bet taika, pa- ramta laisve ir teisingumu" (Trumanas), tėra šiandien galima pastacius stiprią fizinę jėgą prieš smurtą ir klastą. Toji jėga šiandieną paskubomis organizuoja- ma.

Kai tarptautiniai horizontalai mums la- biausiai blaiivosi ir jau pirmosios žaros ver- ziasi į dangų tos iš už kalnų patekėsian- čios laisvės saulės, mūsuoše dar labiau reikia susirikiavimo ir susiklausymo.

Vasario 16-ji prieš 34 metus buvo ak- tas, kuris pademonstravo grupėmis dife- rencijuotos lietuvių tautos vienybę. Va- sario 16-tosios aktas suvedė krūvon Lietuvos Tarybą, kuriai kabojo pavojus žlugti. Tai buvo vienybės ir bendro su- tartinio solidaraus darbo žygis. Tuo ak- tu Taryba suėjo vienybėn, kai ėjo kal- ba apie aukščiausius tautinius idealus, ir laimėjo.

Ir 1944 m. vasario 16 Vyriausiasis Lie- tuvos Išlaisvinimo Komitetas, savo de- klaracijoje tada apjungęs visas grupe- ir kovos sąjūdžius, siekė vieningo visų veiksmų darbo sunkiame Lietuvos laisvi- nimo kelyje. To jis tebesiekia ir šiandien. Mes tikime, kad Lietuvos laisvini- mo idėja, kuri Vyriausiąjį Lietuvos Iš- laisvinimo Komitetą subūrė krūvon, bus anas pagrindinis plieninis lankas, kuris apjungs drauge visus veiksmus.

Vasario 16-ji yra proga kiekvienam tautiečiui, atitrukus nuo savo kasdieny- bės, pažvelgti į savo vidų tautine pras- me, vis klausiantis, "ką aš nuveikiau sa- vo tautos vadavimo reikalui, ką aš pa- dariau tiems kenčiantiems savo tautie- čiams padėti". Štai Vyriausiasis Lietu- vos Išlaisvinimo Komitetas yra išsiuntin- nęjis praeitų metų gale atsisaukimus, ragindamas PLB vienetus ir pavieniui kovoti prieš Maskvos ir jos agentų pro- pagandą, kelti balsą už žūstančius ir naikinamus. Dalis tautiečių tačia- u neatliko savo nedidelės pareigos — su- rašyti JTO nariams protestų prieš ge- nocidą pavergtose tautose. Šitą pareigą atlikti nevelu. Ir mes raginame vasario 16-tos šventėje priimti susirinkusio atitinkamas rezolucijas ir jas siuntinėti JT Organizacijai. Pasaulis turi ma- tyti, kad mes esame gyvi, kad kovoja-

me už savo teises, kad mes keliamo sa- vo balsą.

Ant Lietuvos išlaisvinimo aukuro pa- čias kilniausias aukas — kraujo bei gy- vybių aukas — gausiai tebededa tėvy- nėje likusieji mūsų broliai ir sesės; gi mes, esantieji laisvajame pasaulyje, lenkiame prieš juos galvas ir tą jų auką

įnašą privalome sustiprinti bent vienin- gu Lietuvos vadavimo darbu ir gausia pinigine auka Tautos Fondui.

Vardan tos Lietuvos!

VYR. LIETUVOS
IŠLAISVINIMO KOMITETAS
V. Vokietija, 1952 m. vasario 16 d.

J. E. vysk. V. Brizgį sutinka Venezuelos lietuviai aerodrome.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

KAIP BUVO SUŠAUDYTAS
VYSK. V. BORISEVIČIUS

Keli JAV laikraščiai, pasiremdami vėliausiomis žiniomis iš Lietuvos, apra- šo vysk. V. Borisevičiaus mirtį. Jie ra- šo, kad vysk. Borisevičius buvo specia- lios bolševikų egzekucinės komandos sušaudytas 1946 m. vasario 22 d. Vysku- pą sovietų saugumas paėmė tų pačių metų vasario 6 d. naktį iš Telsių. Pas- lui jis buvo išvežtas į Vilniaus kalėjimą, kur jį be perstojo dvi savaites tardė sovietiniai tardytojai, galiausiai apkal- tino, kad jis "ruošęs šmokslą prieš liaudies vyriausybę ir yra liaudies prie- šas". Nieko nepadėjo nė kelių išgel- bėtų žydų liudijimas, kad vyskupas nėra liaudies priešas. Kai buvo paskelbtas mirties sprendimas, teisėjas paklausė ganytoją, gal jis prisipažins kaltas. "Aš nesu kaltas", atsakė vyskupas. "Pi- lieti Borisevičiaus", — atkirto teisėjas, — "kaip matote, jūs esate mūsų ranko- se. Jūs geri laikai jau pasibaigė. Jūs buvotė gerbiamas ir galvojote, kad tu- rite didelę įtaką. Bet kur dingte tie visi jūsų globėjai dabar? Mes, komunistai, esame nugalėtojai ir mes čia visados liksime. Jūs turėsite mirti". — Į tai vyskupas atsakė: "Tiesa, šiandien jūs esate nugalėtojai. Tačiau ateitis yra Dievo rankose. Kristus neapleidžia savo tarnų net mirties valandą". Toliau pra- nešimas sako, kad vysk. V. Borisevičius buvo nuvestas atgal į savo celę ir dar- tą pačią naktį sušaudytas.

VIENODI BOLŠEVIKINIAI METODAI

Prieš porą mėnesių Okupuotoje Lietu- voje buvo išleista knyga "Lietuvių lite- ratūra kovoje prieš klerikalizmą". Ji, kaip ir visos tokio pobūdžio knygos, ma- žai skaitomos. Todėl kompaktaria davė įsakymą skaityti prievarta, įsakydama praveisti įmonėse ir mokyklose jos na- grinėjimą. Ukmergės laikraštukas "Ta- rybinis kelias" savo Nr. 84(865) šitaip šią knygą aprašo: "Reakciniai lietuviai dvasininkai palaikė carizmą, vėliau sme- toninį režimą, o vokiškosios okupacijos metais laimino lietuviškų nacionalistų vykdomas tarybinių žmonių žudynes, patys dalyvaudami jų šaudyme... Visi Ukmergės gyventojai gerai atsimena Ukmergės miesto kunigą Siemašką, ku- ris dalyvavo niekšiškosiose taikių gyventojų žudynėse. Reakcinės katalikų dvasiškios centras — Vatikanas — varo plačią propagandą už trečiojo pasaulinio karo sukėlimą. Reakciniai kunigai, būda- mi paklusnūs angliškiems-amerikoni- škiems imperialistams, nuolankiai vykdo visus savo šeiminių nurodymus..." Toliau reikalaujama visais būdais padi- dinti ateistinę propagandą.

Būdinga, kad bolševikai tiek savoje spaudoje, tiek ir per savo slaptuosius

agentus laisvajame pasaulyje varo vie- nokią priešvatinę propagandą. Tai rodo, kad jie įvertina Katalikybės bei jos centro Vatikano antikomunistinę mora- linę jėgą.

● "Sov. Litva" (Nr. 275/51) skelbia, kad Pabaltijo sov. tautų etnografinę konferenciją bolševikinis "mokslininkas" H. Čebokserovas paskelbė, jog "Stalino nuomonė Pabaltijo tautų kalbo- tyros srityje nustatė naujas gaires tų tautų kilmei išaiškinti..." Taigi visiems ten dabar turi būti aišku, kad lietuviai su latviais — kilę iš rusų...

Italų Sveikinimai Lietuvii Tautai

Lietuvos Nepriklausomybės 34 meti- nių proga per Romos Liet. Komitetą lietuvių tautai prisūtė savo sveikini- mus Italų Tautinio "Comitato Civico" ir I. Kat. Veik. Centro pirm. prof. Luigi GEDDA. Prof. Gedda yra nepaprastų gabumų organizatorius bei politikas, ku- ris pramatomas De Gasperi įpėdinu. Iš savo kovų prieš komunizmą ir prieš Itā- lijos komunistus jis gerai pažįsta Lietu- vos reikalus ir jos dabartinę padėtį. "Laisva valstybė, pradeda" jis savo lai- šką, negali užmiršti nepaprastai kilnios lietuvių tautos, jau eilę metų kenčiančios po svetimi jungu ir svetima, betkokią laisvę visiškai pamynusia, ideologija". Mūsų VLIKui pareiškdamas savo linkėji- mus, jis pabrėžia, kad jo linkėjimas "tai krikščioniškas pasitikėjimas, pagrįstas lietuvių tautos dvasios gilumu, jos pilna teise ir nesvyruojančiu įsitikinimu, kad pagaliau gėris laimės kovą prieš blogį".

Ta pačia proga Italijos Katalikų Vei- kimo Vyrų S-gos Centro pirmininkas Dr. A. Matarella savo sveikinime tarp kitko sako: "Salvete flores martirum — būkite pasveikinti kankinių žiedai! Jūsų kraujas yra derlinga krikščionių sėkla. Dėl Jūsų Lietuva nemirs, negali mirti, nes Jūsų auka padaugins ištikimus Kris- taus ir Tėvynės karius. Visas laisvas pa- saulis mato ir seka su simpatijomis ir nemažesne viltimi tą veiklą, kurią su ne- palaužiamu pasitikėjimu atlieka Vyriau- sias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kad išlaikytų gyvą tautiškoumo jausmą padarytų veiklią visų lietuvių valią ko- voti su Tėvynės pavergėju ir priminti jos nepriklausomybę... Dievas su Jumis Lietuvos broliai, ir šitas ilgas skausmin- gas bandymas yra tikras Jūsų Tėvynės prisikėlimo laidas."

Mums malonu, kad mūsų tautos kan- čios yra gyvos kitų tautų prisiminimu- se ir kad vis didesnio atgarsio randa- tuose žmonėse, kurie su didesniu dėme- siu seka mūsų prieš daug didesnį priešą vedamas kovas.

PASITARIMAI TAIKAI AR KARUI

EUROPOS SEIMUI
ISSISKIRSCIUS

Šiaurės Atlanto Paktui priklaus- ančių valstybių (NATO) konfe- rencija Lisabonoje, Portugalijoje, yra daugiausiai dėmesio vertas paskutiniųjų dienų įvykis. Dėl konferencijos nutarimų reikšmės Kanados atstovas ją pavadino "isto- rininiu susirinkimu", nors tikrai dalis tų nutarimų skelbiama vie- šai. Net spaudos atstovai ne vi- suose posėdžiuose galėjo dalyvauti.

Svarbiausias svarstymų punktas buvo Europos kariuomenės sudar- ymas ir vokiečių į ją įsileidimas. Kad bendroji konferencija nesu- darytų netikėtumų, keturi užsienių reikalų ministrai, — D. Acheson, A. Eden, R. Schuman ir dr. K. Adenauer — prieš tai tarėsi Lon- done. Jų pasikalbėjimai tikrai nėra žinomi, bet galima spėti, kad ten amerikiečiai ir anglai norėjo kaip nors suderinti prancūzus su vokiečiais. Prancūzai, nors su nuostoliais savo krašto ir visos Euro- pos gynybai, jokiū būdu nenori europinėj kariuomenėj atsistoti toje pačioje plotmėje su buvusiais savo priešais vokiečiais. Tuo tarpu Vak. Vokietija, jausdama savo vertę, naudoja si progą atgauti pil- ną laisvę, sustiprėti materialiai ir politiškai ir tapti lygiateise su ki- tomis tautomis. Ji losia pavojingą žaidimą, bet taip pat žino, kad tu- ri stiprią kortą rankoje.

Europos likimas nepriklauso tikrai nuo prancūzų ir vokiečių suartėjimo bei nuolaidų, bet nuo visų Europos laisvųjų tautų suge- bėjimo savo tautines ambicijas, savo vidaus interesus ir savo poli- tines kryptis palenkti bendram reikalui — apsigynimui. Atrodo, kad ši konferencija turėjo daugiau laimės, nei Romos pasitarimai, ir kad jos nutarimai turės daugiau reikšmės, nes gerokai pasistūmėta Vak. Europos suvienijimo linkme.

ARABAI APRIMSTA

Vakarų pasaulio vienybės trū- kumu ir vidiniu silpnumu naudo- jasi komunistinės propagandos pa- kurstyti arabai. Irano pradėtoji kova prieš anglus ugniakalnio

smarkumu išsiveržė Egipte, o iš ten persimetė į prancūzų Maroką bei Tunisą ir kitus arabų kraštus. Iranas laimėjo prieš anglus, bet pateko į ekonominius sunkumus savo viduje. "Nenugalimas" Mosadegh dairosi savo naftai naujų rinkų, bet, neturėdamas kuo pri- statyti, tose rinkose tegali parduoti tik lašus. Tuo tarpu Maskvos nurodymais vadovaudamiesi komunistai graso prievarta paimsią į savo rankas valdžią ir padarysį "tvarką".

Egiptas laiku susigriebė, pakei- stadamas karštuolį ministerį pir- mininką nuosaikesniu ir blaiviau žiūrinčiu į padėtį. Farukas gal iš- sigando galimos anglų kariuome- nės okupacijos, ypač po didžiųjų Kairo riaušių. Egipto naujoji vy- riausybė sutiko per riaušes pada- rytus nuostolius svetimos valsty- bėms sumokėti. Dėl Sueso ir Suda- no pradeda jau daug nuosaikiau kalbėti ir nori derybomis sutvar- kyti tiek britams, tiek egiptie- čiams rūpimus klausimus. Dery- bos prasidės kovo 1 d. ir egiptie- čiai jau stato tik tris pagrindines sąlygas: Egiptas prima laisvą Suda- no gyventojų apsisprendimą ple- bescito būdu; prašo, kad britų kariuomenė išsiskeltų iš Egipto teri- torijos ir sutinka lygiomis teisė- mis dalyvauti kartu su Didž. Bri- tanija, JAV-bėmis ir kitomis val- stybėmis Artimųjų Rytų gynybo- je.

Moroko arabai sukilimais, o Tu- niso — streikais ir sabotažo veik- smais mėginę priversti prancūzus su jais derėtis dėl savivaldos. Ta- čiau kol kas negalima tikėti, kad prancūzai lengvai išsivadėtų jiems reikalingų kolonijų ir be sąlygų perleistų valdžią mažai civilizuo- tiems afrikiečiams. Prancūzai su- tinka derėtis, iš anksto numatyda- mi tokias sąlygas, kad derybos ir laisvės suteikimas arabams nepa- kenktų jų tautiniams bei valstybi- niams reikalams. Nors kai kur dar vis pasireiškia neramumų, bet paskutiniu laiku jau visame arabų fronte pradėjo pūsti ramesni vė- jai.

KORĖJOS DERYBŲ PASLAPTYSE

Tolimuosiuose Rytuose kasdien iš abiejų kariaujančių pusių žūsta nemažai kareivių, numasama lėk- tuvų ir tankų, bet karą praneš- jas jau kuris laikas tegali prane- šti: "Korėjos fronte nieko naujo". Paliubų derybos eina savo keliu, bet komisijos, kasdien tardamosi, negali sutarti.

Atrodo, kad abi kariaujančios pusės, vertindamos priešą, labai apsiriko: raudonieji manė, kad aliantų vadovybė leisis derybomis lengvai apgautama, o aliantai manė, kad su komunistais galima tartis. Fronte šiuo laiku ne viena pusė neturi didesnių persvaros. Abi turi tiek nuostolių, kad nė viena nesiryžta mestis į didesnį puolimą. Tačiau kas būtų bu- vę, jei nebūtų derėjusi? Atsa- kymą davė pats gen. M. Ridg- way, vyriausias aliantų vadas, dar pereinantis metais: "yra linija, ku- rios negalime peržengti". Juo to- liau JT kariuomenė žengia į šiau- rų, juo sunknesnis šaudmenų ir maisto pristatymas, juo daugiau purvo ir lietaus vasarą bei sniego ir šalčio žiemą. Pagaliau jie negali išivelti į tiesioginį karą su Ki- nija, neprarasdami sąjungininkų pagalbos. Kad nesudarytų pavo- jus "pasidalinti savo namuose", karinė vadovybė turi laukti, kol diplomatai susitars ir vienodai su- pras komunistų grėsmę pasaulio laisvei arba kol JAV pasirodys tiek, kad joms nebus pavojingas sąjungininkų pasitraukimas. Tokia, atrodo, yra paliubų nesek- mės paslaptis.

Tuo tarpu derybų komisijos kasdien posėdžiauja, bet negali su- sitariani dėl tokių dalykų, kaip Ru- sijos "neutralumas" ir besąlyginis visų belaisvių grąžinimas. Reikia manyti, kad nesutars tol, kol Ma- skva neparuos naujo netikėtumo. Toks netikėtumas gali iškilti bet kuriame pasaulio kampe ir būti panašus į Korėjos karą arba, kaip JAV-bėse būkštaujama, gali pra- sidėti visuotiniu Vakarų puolimu. — P. S.

RKONIKA

● VLIKO ir VT pirmininkas M. Krupa- vičius pasiuntė užuojautos telegramą Anglijos karalienei Elzbietai II-jai dėl jos tėvo karaliaus Jurgio VI mirties ir atskira telegrama pasveikino naująją ka- ralienę.

● Vasario 16 d. proga Vokietijoje per bavarų ir LE radiofonus Muenchene, ka- rinį amerikiečių siųstuvą Stuttgarte, šiaurės Vakarų Vokietijos ir kitus radi- jus buvo duoti apie Lietuvą ir jos lais- vinimo akciją pranešimai, per kuriuos žodį tarė VLIKO, VT nariai ir kiti lietu- vių veikėjai. Vasario 16 d. proga VLIKas padarė tradicinį priėmimą Reutlingene, į kuri, be VLIKO ir VT narių, buvo pa- kviesti taip pat amerikiečių, prancūzų, vokiečių, latvių ir estų atstovai.

● ALTas jau pradėjo šiemetinį lai- svės vąjį 100.000 dol. Lietuvos laisvini- mo darbams surinkti. Tuo reikalu dra- ge su ALTu taip pat paskelbtas ir VLIKO atsisaukimas į JAV lietuvius.

● Vasario 16 d. signataras prel. K. Šaulys savo 80 m. amžiaus sukakties proga gavo iš viso pasaulio lietuvių daug sveikinimų. Ryšium su sukaktimi buvo pakviestas kalbėti į Lugano, Šveicarijo- je, radio stotį.

● Prof. J. Brazaitis JAV-bėse buvo pakviestas pagrindiniu pranešėju į ALTo Čikagoje ruošiamą Vasario 16 d. minėjimą ir jau pasakė kelias viešas kal- bas apie Lietuvos laisvinimo veiksmų veiklą.

● Vatikano dienraštis "Osservatore Romano" apie arkivysk. Jurgį Matulevi- čių išsidėjo Dr. J. Vaišnoros straipsnį, iš- keltiantį to švento vyro nuopelnus Lietu- vai ir Kat. Bažnyčiai. Ten pat buvo at- spausdintas išsamus prof. Z. Ivinskio straipsnis apie vysk. Motiejų Valančių, kuriam pereinantis metais suėjo 100 metų nuo jo įšventinimo vyskupu, 75 m. nuo jo mirties, o šiais metais sueina 150 m. nuo jo gimimo.

● Sausio 28-29 d. d. vysk. V. Brizgys buvo priimtas Venezuelos Užsienių Reik. Ministerio ir užs. reik. generalinio direk- toriaus, kuriuos išsamiai supažindino su Lietuvos byla ir laisvinimo veiksniais.

Sabios a la Antártida

La Universidad Nacional de La Plata se propone una serie de investigaciones científicas en nuestro territorio antártico. Destacará para ello, con el apoyo de las instituciones armadas, comisiones técnicas integradas por miembros del personal del museo y del observatorio platense. Esas comisiones, que ya han sido designadas, se preocuparán primordialmente de estudiar las características geológicas, los fenómenos atmosféricos, la flora, la fauna y las condiciones de vida en aquellas apartadas regiones.

Ya en otra oportunidad se realizaron investigaciones similares, bien que no en una proporción tan vasta. En efecto, a fines de 1949, partió en un transporte de la marina de guerra, rumbo a la Antártida, una misión constituida por representantes de todas las universidades del país. En aquella ocasión se sumaron, al conocimiento cada vez más amplio y minucioso que se tiene de la zona polar, nuevas referencias sumamente ilustrativas. En mayor escala han de aumentarse aquel conocimiento cuando la misión que se dispone a partir produzca su informe.

Es indudable, y apenas hace falta señalarlo, que la iniciativa de la Universidad de La Plata reviste una singular importancia científica y un interés que excede la órbita nacional. El resultado de sus investigaciones será igualmente apreciado en los círculos científicos de

nuestro país, como en el exterior donde la zona antártica inspira prolijos estudios. Aparte este aspecto, que, por lo demás, refirma la vocación científica de la República, es necesario destacar el aspecto que se refiere a la soberanía nacional sobre el sector antártico que es prolongación del territorio continental argentino. Solo una casuística endeble podría sustentar los derechos que algún otro país reivindicaría; la misma casuística a que apela Gran Bretaña para mantener hincada su garra imperial en las islas Malvinas, prolongando el más inicu despojo que registra la historia. Pero si el derecho soberano de la Argentina sobre el territorio antártico se apoya, primordialmente razones geográficas, no por ese dejan de corroborarlo el permanente interés demostrado por la Antártida; interés que lo mismo se manifiesta en la instalación del observatorio de las Orcadas — que desde hace medio siglo funciona regularmente — como en estas expediciones científicas, reiteradas con halagüeña frecuencia.

Los estudiosos de la Universidad platense que se internen en las heladas estepas antárticas lo harán sabiendo que huellan suelo argentino. Y aunque la expedición es riesgosa y llevará su empeño a regiones apartadas, los alentará, sin duda, el saber que no están contribuyendo al conocimiento de un territorio extraño sino al de una parte de su propio país.

LA ARGENTINA Y LA PAZ

Al agradecer la elección de nuestro país para integrar el Consejo Económico Social de la UN, expresó el jefe de la delegación argentina que participa de la asamblea reunida en París, que el acontecimiento implica un reconocimiento mundial de la obra justicialista del general Perón y la señora Eva Perón. Nuestro país obtuvo mayor número de votos que cualquier otro de los estados elegidos para integrar el organismo, y este hecho, halagador por sí mismo, lo es mucho más por las circunstancias de que aparece rodeado. Porque mientras la prensa venal, azuzada por los imperialistas, agita sin tregua una ruín campaña de desprestigio contra la Argentina y su gobierno; mientras las oscuras fuerzas de la reacción pugnan por sofocar el hábito de justicia social desde aquí llega a todo el mundo libre, los estadistas reunidos en el palacio Chaillot no pueden dejar de reconocer los progresos logrados por el régimen justicialista, en materia económica y social.

Tiene una finalidad primordial la asamblea de París, como la tiene también la organización de las Naciones Unidas: preservar la paz. Surgida en días inciertos para el destino de la humanidad, la UN congregó las más hondas esperanzas de los pueblos asolados por la guerra y también la de aquellos que, aunque no pagaron tributo de vidas y de sangre, no pudieron sustraerse tampoco a las consecuencias del conflicto. Si la

UN logrará finalmente impedir el estallido de una nueva guerra o si los cañones, que comenzaron ya a tronar en la península coreana, se harán oír en toda la redondez del planeta, es cosa que pertenece todavía al reino de la conjetura. Pero lo que es cierto, irrefutablemente cierto, es que la UN no ha conseguido pacificar los espíritus. Sus deliberaciones no constituyen, como debiera ocurrir, un sosegado y laborioso esfuerzo por lograr una fórmula de convivencia pacífica, sino un arduo juego polémico, que enconca las pasiones y estimula los egoísmos imperialistas. En tanto, las grandes potencias abarrotan sus arsenales y cuando hablan de paz lo hacen después de enumerar prolijamente sus armamentos.

Por este camino no se llegará a la paz. La paz sólo puede ser fruto del bienestar general, porque mientras haya una necesidad, mientras haya un despojo habrá rebeldía y habrá lucha. Esto es lo que viene repitiendo la Argentina desde 1946. Con su palabra, y con el ejemplo de su paz interior lograda mediante la justicia social. Su prédica incesante se va abriendo lento pero firme camino en el mundo. La elección para integrar el Consejo Económico y Social con que la ha honrado la UN parece decir ahora que su voz, honesta, sensata y perseverante, no se ha perdido en el guirigay de las asambleas convertidas por las grandes potencias en palestra de una dialéctica belicosa.

ESTIMULO CONSTANTE A NUESTRA MINERIA

Una de las más importantes tareas que realiza el gobierno por intermedio de sus organismos técnicos especializados es el relevamiento geológico económico, que permite ir confeccionando una carta de República en esa materia, reveladora de nuestro potencial minero y de las posibilidades de explotación de esas riquezas. Pero entre estas riquezas minerales que poseemos y que día a día se van descubriendo, una de las más importantes y apreciadas, sin duda, es el agua. La investigación hidrogeológica, es uno de los aspectos más destacados de la labor que desarrolla la Dirección Nacional de Minería, del Ministerio de Industria y Comercio de la Nación, un detalle de la cual ha sido dado a conocer recientemente en un informe acerca de las actividades desarrolladas últimamente por el

organismo. Se consigna en el informe citado la reanudación de los estudios y relevamientos geológico-económicos destinados a la confección de la carta del país, en zonas pertenecientes a las provincias de Salta y Mendoza. Por otra parte, también, se ha dado comienzo a una perforación en Zapala, territorio nacional de Neuquén, con la que se inicia un vasto plan de investigaciones hidrogeológicas en ese territorio, con el objeto primordial de dotar de agua potable a numerosas poblaciones. Con análogos propósitos, se ha efectuado una perforación en Jesús María, provincia de Córdoba, trabajos ya concluidos, y se ha comenzado en seguida otra perforación análoga. En la provincia de Catamarca, concluidos ya trabajos de la misma índole, en Monte Potrero, se procedió a trasladar los equipos y

GABR. TAUCIUS

Nauji persekiojimo būdai

Bolševikai įvedė visai naujas Bažnyčios persekiojimo formas, kurių nežinojo jų pirmatakas Neronas ir kiti. Jos palietė ir Lietuvos kaip ir visų kitų bolševikų pavergtų kraštų katalikus. Tuo reikalu nekartą buvo rašoma pasaulio spaudoje. Įvairūs to klausimo reiškiniai buvo gvildenami ir daromos išvados. Tuo reikalu prabilo ir LA FRANCE CATHOLIQUE Jean Rolens straipsniu "Kankinys atsimitėlis apostatas". Jis originaliai idomus. Mintys jo teisingos ir realios.

Kun. Vl. Mroczek MIC, Marijonų Vienuolijos Generolas.

Trumpai pravers ir mums lietuviams jas apžvelgti ir apmąstyti.

Kas yra kankinys-martyras? Į tą klausimą mums atsako arkivyskupas J. Skvirieckas savo NAUJOJO TESTAMENTO IV laidos įvado žodyje (VIII pusl.) "Rečiau sutinkamas Naujame Testamente, rašo jis, žodis kentėtojas, arba kankinys. Ir jis reiškia ne tą, ką sakoma lotyniškai-graikaiskai ir kitose kalbose priimtas žodis "martyr". Vokiečiai labai neseniai jį išsivertė į savo kalbą ir vartoja jau žodį "Blutzeuge" — tas, kuris liudija savo krauju. Žodis gi martyr tikramoje ir reiškia tą patį, ką liudytojas ar liudininkas. Taigi ir mes norime vieton nelaimingo kentėtojo ar kankinio, ar senojos mučėninko — priimti tuo tarpu žodį martyr (Dievo liudytojas — Viešpaties liudytojas — Kristaus liudytojas)."

Tokia buvo pirmą kartą martyro-kankinio reikšmė. Kankinimas naikino žmogų fiziškai, bet Malonė leido jam pakilti virš žmogiskumo lygio į žmogišką heroizmą. "Galima įsivaizduoti, rašo Rolens, ateities Neroną, krikščionių persekiotoją. Jau nebebūs geležies ir plėšrių žvėrių, bet bus mokslingoji atsižadėjimo psichotechnika. Argi jau artintusi tamsių galybių valanda, kai Bažnyčia nustos turėjusi kankinių-martyrų?"

Koks yra krikščionių persekiotojų tikslas? Atimti kankiniui-martyriui jo garbingo liudijimo charakterį. "Antrajame amžiuje krikščionys buvo kaltinami, būk jie valgė vaikus. Dvidešimtame amžiuje juos kaltina moraliniais iškreipimais, deviziniais nusikaltimais ir net žmogžudyste.

Bolševikinės Kinijos Kantono mieste areštuota 5 katalikų vienuolės iš Kanados už tariamą choleros platinimą. Kiti tas pačias seseris vienuoles kaltino už vaikų žudymą. Nankino mieste apkaltinta katalikų vienuolės, kilusios iš

demės elementus a la localidad de San Antonio de la Paz, iniciándose allí la misma tarea, habiéndose además finalizado las perforaciones ejecutadas en Los Altos, que están ahora en estado de explotación. En cuanto a la provincia de Santa Fe, en ésta se ha concluido San Martín la etapa correspondiente a la investigación del subsuelo, con cinco pozos ejecutados, restando aún la perforación de un pozo de carácter hidrogeológico. Se trata pues, la realizada, de una labor amplia y sostenida, que se traduce gradualmente en la posibilidad para sectores de población de todo el país, de ir obteniendo los beneficios de la obtención de agua potable, solucionando así uno de los problemas más vitales.

Prancūzijos ir Airijos, už nužudymą 2000 kinkiečių vaikų.

Kipa praneša iš Čekoslovakijos, kad Semily ligoninėje įsvirkšta sifilio mikrobų sulaukytiems kunigams, vienuoliams ir vienuolėms. Tai daroma tuo tikslu, kad parodytų katalikiškai visuomenei, kokie yra jos kunigai ir vienuoliai, kaip paplitęs yra jų tarpe ištvirkimas. Bolševikai ir naciai vienodų priemonių kovai su katalikiškomis imasi. Pasaulis dar nėra užmiręs nacių garsių bylų dyvininkams už moralinį pakrikimą" (Libertė, 1950. XII. 16, Nr. 291).

Dar piktesnis ir klastingesnis neribotas išdaviko sąvokos išstėsimas. Bet ir tai nėra visai nauja. Visai nauja yra tai, kad šiandien tariamo išdavimo sudaromoji piktas tikslais forma gali suklaidinti ir pačią krikščioniškąją bendruomenę, ją suskaldyti ir pridengti religinio persekiojimo charakterį ir formą bei tikslus. Štai šita naujovė atidaro kelią tikrai pasibaisėtinoms perspektyvoms. Žinoma, kad jau yra nemaža žmonių, kurie yra palinkę jei ne pagirti, tai bent pateisinti "religinis valymus" — "čistkas" įvairiomis "kolaboracijomis", "reakcijomis" ar "feodalizmais".

Autorius pramato, kad "ateity vis mažės parodomosios bylos, o vis didės paslaptingi dingimai ir nužudymai. Nesunku taip pat įspėti, kad mėgiamiausias metodus bus — priversti atsižadėti, moralinis išprievartavimas". Pirmu pažvelgimu atrodo, kad susiduriama dabar tik su tarpiniu atsižadėjimu. Nuo kankinimo reikalaujama prisipažinti prie politinės kaltės ir konstatuoti religinę lai-

Pasikeitimai Marijonų Vienuolijos Vadovybėje

Vietoj mirusio Marijonų Vienuolijos Vyriausiojo Vadovo a. a. vysk. P. Būčio buvo išrinktas ir Šv. Sosto patvirtintas D. G. TĖVAS VLADISLOVAS MRO-CZEK, M.I.C.

Naujasis Marijonų Vienuolijos Vyriausiasis Vadovas KUN. VL. MRO-CZEK yra gimęs 1890 m. liepos 21 d. Lenkijoje. Į arkiv. J. Matulevičiaus atnaujintą vienuoliją įstojo 1911 m. Šveicarijoje, kur taip pat baigė Friburgo universitete aukštąsias teologijos studijas, įsigydamas daktaro laipsnį. Ilgą laiką ėjo įvairias aukštas pareigas Lenkijos provincijoje, Generalinėje Taryboje, kaip Tarėjas ir Vicegenerolas. Iš pagarbos arkiv. J. Matulevičiui ir savo bendrabroliams lietuviams yra pramokęs lietuviškai.

Amerikos Šv. Kazimiero provincijos, kuriai priklauso ir Argentinos Marijonai, provincijolas kun. J. J. Jančius buvo išrinktas naujojo generalinėje Taryboje vicegenerolu. Naujuoju provincijolu Generalinėje Marijonų Taryba išrinko D. G. KUN. VALENTINĄ ATKOČIŲ, M.I.C. Naujasis provincijolas yra jaunas ir giliai išsimokslinęs vienuolijos narys. Gimęs jis 1919 m. birželio 11 d. JAV-bėse. Baigęs Marijonų seminariją Hinsdale, du metus studijavo Washingtono Katalikų universitete teologiją, įsigydamas licencijato laipsnį. Po to išvyko Romon studijuoti Šv. Raštą Biblijiname Institute, kur taip pat baigė licencijato

IVAIRIOS ŽINIOS

● Indija šiais metais švenčia 19 šimtmečių nuo atvykimo į jų kraštą apaštalo šv. Tomo. Ta pačia proga jie švęs 400 metų sukaktį nuo kito didelio Indijos apaštalo šv. Pranciškaus Ksaverio mirties.

● 60.000 katalikų pradėjo lankyti katalikiškas šeimas šešiose JAV valstybėse, norėdami gauti sutikimą kalbėti šeimyninį rožančių. Iš 800 parapijų rytuose vyrų būriai uoliai veikia nepaprastame Rožančiaus Kryžiaus žygyje.

● Viename laiške iš už geležinės uždangos rašo: "Čia gventi yra daug geriau tiems, kurie neprisirę prie gyvenimo..."

● Švedų poetė Norström ir estų rašytojas Edward Schaper perėjo į katalikų tikėjimą. Rašytojų tarpe tas sukėlė nemažą sensaciją.

● H. P. Spaak, buvęs Belgijos ministras pirmininkas ir Europos Tarybos pirm., žinomas socialistas, paskelbė straipsnį "Religija ir socializmas", kuriame ironiškai, kad socialistai turėtų daugiau simpatijos ir supratimo parodyti religijai, kaip gyvenimo realybei, ir daugiau tolerancijos kitų religijoms ištikinimui.

● Rašytojas St. Būdavas, gyvenęs St. Rektoryje Rocklande, Maine, spaudai atidavė savo apysaką "Varpai skamba". Knyga leidžia "Lietuvių Dienos" Kalifornijoje. Pusė jau surinkta ir pasirodys dar prieš Velykas.

svę krašte. Bet jau sukama į naują vėžę: kankiniams - martyrams pradėdama primesti apostazija ir piktazodžiavimas Dievi. "Budeliai, rašo Rolens, šiandien turi galimybės priversti savo aukas meluoti kartu su jais." Ypatingas paradoksas. Lig šiol kankinys-martyras spyrėsi herojiškai klaidai, šiandien gi jis pasiduoda labai pasigailėtinoms nuolaidų ir susitarimų formoms. Lig šiol kankinys buvo išpažinėjas, dabar jis virto atsimitėliu-apostatu.

Paskutiniai apsigynimo forma pasiliko tik ta, kokią pasirinko kardinolas Mindszenty, tai iš anksto pareikštas protestas ir būsimų prisipažinimų paneigimas. Rolenas tai vadina "aukščiausiu herojinu pasipriešinimu kankiniams, kuriuose nėra jokios heroizmui vilties". Vienas protestantų teologas net teigia, kad nauja krikščioniškojo liudijimo forma galinti būti tik savizudybė. Katalikiškasis autorius su tokia protestantų teologo nuomone nesutinka ir teigia: "Čia artinamės prie tokios srities, kur žmogaus aiškinimai ir sprendimai yra neįmanomi, kur yra tik Malonės paslaptis. Nieko negalima įsivaizduoti, ką Ji gali nuveikti net pakrikusioje ir žmogiškai imant pamišusioje būtybėje. Dvasios keliai neįpramotami."

Nauja kentėjimo forma reikalauja krikščioniškosios bendruomenės persiorientavimo: "To ypatingo liudininko akivaizdėje, kuris atsižada, tik vienas dalykas yra svarbus: išlaikyti jo kankinystę, šalia visokių dviprasmybių ir užmaskavimų, jo sugebėjimą spinduliuoti. Reikia priimti liudijimą net tada, kai liudininkas negali liudyti". Kai tokios prasmės priduosime šių dienų kankiniui — martyriui — jokia budelių klasta nepasieks savo siekiamo tikslo.

laipsniu. Studijų tikslais lankėsi šv. Žemėje ir kituose Rytų kraštuose. Prieš perimdamas šv. Kazimiero provincijos Vadovo pareigas, ėjo profesorius pareigas Marijonų seminarijoje ir buvo studentų prefektas.

Pasikeitus vyriausiajį Marijonų Vienuolijos Vadovybei, pasikeitė ir Avellanados Marijonų bei parapijos vadovai. KUN. JONAS J. JAKAITIS, M. I. C., Aušros Vartų parapijos steigėjas ir bažnyčios statytojas, yra skiriamas kitoms pareigoms JAV-bėse, o jo vieton skiriamas buvęs jo pavaduotojas ir Vyr. "Laiko" redaktorius KUN. DR. PR. BRAZYS, M.I.C.

Buvęs lietuvių parapijos klebonas ir Marijonų viršininkas kun. J. Jakaitis

Kun. Valentinas A. Atkočius MIC, naujasis Marijonų Provincijolas.

Argentinos kolonijai yra daug nusipelnęs ir jį istoriją neištrinamai įrašęs savo vardą. Jo nepaprastos energijos ir sugebėjimų dėka šiandien turime Avellanadoje lietuvišką centrą, kur kiekvienas lietuvis gali rasti religinę, tautinę ir kultūrinę priebėgą.

Naujasis parapijos klebonas ir Marijonų viršininkas kun. P. Brazys jau yra Argentinos lietuviams pažįstamas, kaip buvęs "Laiko" redaktorius. Mokslus ėjęs Kaune, Pragoje ir Romoje, kur yra įsigijęs teologijos ir filosofijos daktaro laipsnius. Kunigiškam darbe turi jau beveik dešimties metų praktika.

Su neužmirštamą dėkingumu tenka palinkėti geriausios sėkmės Garbingam Aušros Vartų parapijos steigėjui kun. J. Jakaičiui ir Dievo palaimos naujose pareigose naujam klebonui kun. P. Brazii.

Lietuviai visam pasauly

ITALIJA

KUNIGŲ SAJUNGOS PROTESTAS

Vatikano radio praneša, kad sausio pradžioje Lietuvių Kunigų Sąjunga Romoje išsiuntinėjo 59 JT atstovams laiškus, kuriais protestuojama prieš Lietuvą ir kituose kraštuose sovietų vykdomą genocidą (tautžudybę) nusikaltimą ir prieš laisvųjų pasaulio tautų neautrumą naikinamų tautų pagalbos šauksmui. Liet. Kun. S-gos Valdyba jau yra gavusi iš kai kurių JTO atstovų atsakymus, kuriuose reiškiami simpatijos kenčiančiam lietuvių tautai ir žadama ieškoti priemonių jai pagelbėti. Iki šiol yra gauti atsakymai iš šių delegacijų: Didž. Britanijos, JAV, Kanados, Salvadoro ir Liberijos.

Kun. Liudas Plungė, kuris Gregoriam'o universitete rašo disertaciją iš filosofijos apie žemės ūkio kolektivizaciją. Paskaita, kurią skaityta prieš Lietuvos filosofų būreliui apie žmogaus vertę pagal marksizmo - leninizmo mokslą. Paskaitų klausė, be daugelio tautų studentų ir profesorių, Rytų Instituto rektorius T. Wetter, daugelio antikomunistinių veikalų autorius. Lietuviams svarbu tai, kad paskaitose buvo pavyzdžiai imami iš okupuotos Lietuvos.

Kun. J. Aviža gavo archeologijos daktaro laipsnį.

Kun. Dr. Liuima, S. J., pirmasis popiežiškojo Gregoriam'o universiteto profesorius lietuvis, jau pradėjo savo paskaitas. Ten pat studijoms atvyko du kunigai jėzuitai: Daugintis ir Ribikauskas.

Šv. Kaliksto katekumene darbuojasi lietuvis Kinijos misijonierius kun. Urbaitis. Anksčiau ten dirbo kun. Gavėnas.

Šv. Kazimiero kolegijoje sausio 20 d. buvo įšventinti kunigai: Adomas Pupšys ir Algirdas Olišauskas.

Sausio 27 d. Romos Marijonų kolegijoje buvo atšvęsta arkiv. JURGIO MATULEVIČIAUS 25 m. mirties sukaktis. Tą pačią dieną Šv. Tėvas Pijus XII specialioje audiencijoje priėmė Marijonų Vienuolijos Generalinę Tarybą ir su nusifotografavo. Marijonų Kolegijos koplyčioje vysk. V. Padolskis, prel. Tulabai ir marijonams studentams asistuojant bei šv. Kazimiero kolegijos chorui giedant, atlikė pamaldas. O po mišių buvo atidaryta įvairių dokumentų bei fotografijų, liečiančių to didžiojo Vyro gyvenimą, parodė. Vakare per Vatikano radio ta pačia proga kalbėjo kun. dr. J. Vaišnora ir Marijonų Kongregacijos Generolas.

BRAZILIJA

Sausio 19 d. L. K. Šv. Juozapo Bendruomenės choras San Paulo kolonijoje minėjo savo gyvavimo 15 metų sukaktį ir ta proga surengė didelę koncertą.

"Garnio" redaktorius Kl. Jūra po sunkios operacijos baigia pasveikti savo namuose.

JAV-bėse

L. Baltrušaitis, lietuvis karys Korėjoje, praneša, kad jis buvo pakviestas vasario 16 d. proga dainuoti per Tokio, Japonijoje, radio stotį. Dainavo lietuviškai. Tai yra pirmasis kartas, kad lietuviškos melodijos girdimos Japonijoje.

Sausio 11 d. Lietuvos Vyčiai išrinko Los Angeles naują valdybą: pirm. A. Yakutis, vicepirm. J. Guest, sek. L. Jociūtė, ižd. A. Laurinaitis. Vasario 24 d. kuopa ruošia Užgavėnių Blynus.

Per Naujuosius Metus įvykusiame tradiciniame rožių parade, Pasadena,

LIETUVIŠKA DANTŲ KLINIKA

Consultorio Dental "P A V O N"
Sav. N. KRUKAUSKAS
Dirbtiniai dantys - karūnelės - blombavimai - d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priimama: susikalbama jv. kalbomis. Avda. Pte. Perón 488 (buv. Pavón), Avellaneda (prieš. Avell. gelež. stotį)

Calif., lietuviatė Rūta Kilmonytė tautiniais drabužiais apsirengusi atstovavo Vak. Europą. Ji buvo išrinkta gražiausia iš daugelio Vak. Europos kandidatų.

Kun. Jonas J. Jakaitis MIC, buvęs lietuvių parapijos klebonas ir Marijonų Viršininkas.

Sausio 12 d. Lon Angeles įvyko ALT metinis susirinkimas, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. adv. J. Peters, vicepirm. J. Uždavins, sek. A. Dabšys, ižd. V. Pažiūra, nariai K. Barauskas, K. Lukšis, B. Gediminas, A. Deringienė ir J. Mitkus. Valdyba ruošiasi gerai paminėti Vasario 16-tąją.

Sausio 15 d. pirmą kartą Los Angeles buvo paminėta Klaipėdos atvadavimo sukaktis, kur išsamią paskaitą skaity H. Tumas.

Sausio 15 d. LOS ANGELES TIMES, vienas didžiausių to miesto dienraščių, patalpino "Lietuvių Dienų" red. J. Vyteno ir leidėjo A. Skiriaus fotografijas ir jų biografijas. Apie L. D. rašo, kad tai naujas dalykas ne anglių kalbos spaudoje ir kad yra labiausiai iliustruotas šioje srityje žurnalas.

Los Angeles ateitininkų sendraugijų skyrius sausio 5 d. turėjo pirmą šiais metais susirinkimą, kuris įvyko pas J. Mitkų. Buvo apsvaistytas veikimo planas, kurį referavo pirm. E. Tumienė. Nutarta suruošti pobūvį su lietuviškais tautiniais valgiais.

Sausio 20 d. šv. Kazimiero parapijos susirinkime buvo išrinktas naujas parapijos komitetas, kurio pirm. išrinktas P. Žukauskas ir sek. A. Dabšys ir adv. J. Petratis.

"Laiko" bendradarbis poetas A. Tyrulis-Šešplaukis, kuris šiuo metu dėsto New Yorko kolegijoje, spaudai paruošė sonetų rinkinį "Laukų lėpsnos". Leidžia Ventos leidykla Vokietijoje.

Inž. Antanas Rudis, kuris prieš pora metų lankėsi Argentinoje, vėl perrinktas 1952 m. Lietuvių Komercijos Namų Direktorių Tarybos pirmininku.

Savo laiku viena žymiausių filmų artistų švedė Greta Garbo pareiškė, kad jau niekada negrįšianti vaidinti filmose. Artistė nusipirko Capri saloje vilą, kurioje nori ramiai toliau gyventi.

Kauno ir Vilniaus teatrų vaidinto-

KATALIKŲ RAŠYTOJŲ BENDRAVIMAS

JAV-bėse įvairių sričių katalikai rašytojai yra susiorganizavę į Gyvųjų Katalikų Rašytojų Galeriją. Tai galerijai priklauso ne tik JAV rašytojai katalikai, bet ir kitų tautų bei įvairiomis kalbomis rašantieji. Galerija yra įkurta prieš 20 metų sesers loretietės Marijos Juozapos, kuri iki šiol yra jos pirmininkė. Iš lietuvių rašytojų ir mokslininkų priklauso šie: grožinės literatūros atstovai — Bernardas Brazdžionis, Vincas Ramonas, Antanas Vaičiulaitis, K. Urbonavičius-Kmitas, Nelė Mazalaitė, Myk. Vaitkus; rašytojų mokslininkų atstovai — arkiv. J. Skvireckas, kan. prof. J. Končius, A. Maceina, Z. Ivinskis, K. Pakštas. Iš pasaulinių rašytojų tai galerijai priklauso tarp daugelio tokie vardai, G. Greene, P. Claudel, F. Mauriac, Karl Adam, R. Guardini, Giovanni Papini, Gabriela Mistral, Carlos Romulo ir d. k.

MERGUTIS STEIGIA MUZIKOS PREMIJĄ

MARGUTIS, norėdamas paskatinti lietuviškos muzikos kūrybą, steigia 500 dolerių MUZIKOS PREMIJĄ ir ją skiria konkurso sąlygomis:

- 1) Už dvi geriausias dainas skiriama \$ 500: I-ji pr. \$ 300 ir II-ji \$ 200.
- 2) Dainos turi būti originalios.
- 3) Teisėjų komis. dainas prisiūsti iki 1952 m. lapkričio 30 d., pasirašant slapyvardžiu ir atskirame voke atsiunčiant tikrą pavardę. Vienas asmuo gali pateikti ir daugiau dainų. Dainos turi būti perrašytos svetima ranka.
- 4) Gali dalyvauti visi lietuvių muzikai.
- 5) Premijuotos dainos lieka Margučio nuosavybė.

jai A. Daugvietytė ir H. Kačinskas vaidina New Yorko rusų Naujajam Teatre.

New Yorko Metropolitan operos solistas Algirdas Brazis atsiskė pakelti savo pavardę į "Albert Brown", aiškindamas, kad jo pavardė yra kilusi iš seniausios pasaulioje sanskrito prokalbės ir kad jis branginąs savo tėvų kroštą ir jų kalbą.

Prel. A. Briška, nuvykęs į Romą, žada pasirūpinti, kad ten būtų pastatyta lietuviška bažnyčia.

Toronto, Kanadoje, lietuviai yra pasiryžę pastatyti lietuvių namus, kurie būtų viso kultūrinio lietuvių gyvenimo centras. Per pirmą mėnesį buvo išplatinta akcijų už 7.850 dol.

Buvusi garsi kino artistė Sherley Temple dar kartą pareiškė, kad į filmų gyvenimą daugiau nebergįšianti.

Žymiam mūsų tapytojui ir skulptoriui Kajetonui Šklieriui pereitis metais suėjo 75 m. gimimo, o šiais metais sausio 14 d. 15 m. mirties sukaktis.

Stalinas Korėjoje. Pereitų metų pabaigoje Korėjos frontan išvyko amerikietis kapitonas Gustavas Stalinas. Amerikos Stalino tėvai yra kilę iš Švedijos. Kai prieš keletą metų Amerikos Stalinas nuvyko Švedijon aplankyti savo tėvų gimtinės, sakosi negalėjęs ištrukti iš slaptosios policijos akių, nors jis neturi nieko bendro su Kremliaus Stalinu.

Pranas Baltakys, gyv. Martiniano Leguizamón 2969, Bs. As., vamzdelių traukimo imonės savininkas, įsigijo telefoną, Nr. 68-4921, kuriuo suinteresuotas prašoma kreiptis.

P. p. Eleonora ir Jonas Pelaniai vasario 24 d. šventė savo 25 metų vedybino gyvenimo sukaktį. Po pamaldų savo parapijos bažnyčioje artimieji ir svečiai iš Berisso su gražiomis dovanomis susirinko suaktyvininkams palinkėti ilgiausių metų. Svečių tarpe matėsi p. p. Zakarauskai su dukra, p. p. Žvirbliai su sūnumi, A. ir L. Gudelevičiai su šeima ir daugelis kitų.

KAZIMIERIEČIŲ GENEROLĖ ARGENTINOJE

Vasario 28 d. iš š. Amerikos lėktuvu atskrido Seserų Kazimieriečių Vienuolijos Vadovė Motina Juozapa. Su ja kartu grįžo Ses. Estera, kuri prieš du metus buvo išvykusi iš Argentinos, ir Ses. Aloyza, prieš mėnesį laiko išvykusi aplankyti savo sergančio tėvelio Čikagoje. Motina Juozapa Argentinoj pabus keletą savaičių, atlikdama kanonišką vizitaciją ir padėdama naujomis kandidatėms susitvarkyti išvažiavimui į Kazimieriečių novicijatą Amerikoje.

Kun. Pranas K. Brazys MIC, dabartinis Marijonų viršininkas ir liet. par. klebonas.

TEKO PATIRTI, KAD MISIJONIERIUS T. J. BRUŽIKAS, S. J. PORA SAVAIČIŲ VYKSTA Į PORTO ALEGRE, BRAZILIJOJE, TEN GYVENANTIS LIETUVIAMS VESTI KOVO 5-16 D. D. GAIVENIOS METO MISIJAS. PO TO ŽADA VYKTI Į BUENOS AIRES, KUR DVIEJOSE AR TRIJOSE VIETOSE, VES LIETUVIAMS, GYVENANTIEMS NE AVELLANEDOJE, MISIJAS. MŪSŲ UOLIJAM MI-

TEKO PATIRTI, KAD MISIJONIERIUS T. J. BRUŽIKAS, S. J. PORA SAVAIČIŲ VYKSTA Į PORTO ALEGRE, BRAZILIJOJE, TEN GYVENANTIS LIETUVIAMS VESTI KOVO 5-16 D. D. GAIVENIOS METO MISIJAS. PO TO ŽADA VYKTI Į BUENOS AIRES, KUR DVIEJOSE AR TRIJOSE VIETOSE, VES LIETUVIAMS, GYVENANTIEMS NE AVELLANEDOJE, MISIJAS. MŪSŲ UOLIJAM MI-

JURY KOMISIJĄ SUDARO: PIRM. ANT. OLIS, NARIAI: J. AUGUSTAITYTĖ-VAIČIŪNIENĖ, ST. BARANAUSKAS, J. DAUŽVARDIENĖ, A. KUČIŪNAS IR A. POCIUS.

Dainas siūsti: MARGUTIS — "Dainos Konkursui", 6755 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.

NAUJA PASAULIO ISTORIJA

UNESCO sudarė tarptautinę istorikų komisiją, kuri, bendradarbiaujant įvairių sričių specialistams, turi paruošti visuotinį viso pasaulio istorijos aprašymą. Veikalas turės apimti šešis didelius tomus ir bus parašytas trimis oficialiomis kalbomis: anglų, ispanų ir prancūzų. Vėliau bus išverstas į arabų, indų ir kitas kalbas. Studijų reikalams veikalas bus sutrauktas į du tomus, o bendram naudojimuisi bus dar labiau susiaurintas į vieną tomą, kuris tačiau turėtų apimti taip pat dar 700 psl. Manoma, kad veikalas turėtų būti geras, nes pašalinis nacionalistines tendencijas, tačiau daugelis kelia abejones, kad jis bus tikrai rimtai parašytas, nes trūksta daugelio sričių specialistų, be kurių negalės teisingai apimti kai kurių laikotarpį istorijos, nesuprasdami ar klaidingai aiškindami kai kuriuos reiškinis. Taip pat veikalas negalės būti pilnas, nes kraštai iš už geležinės uždangos atsiskė bendradarbiauti.

REIKALINGOS KNYGOS

Patariamajai Lietuvių Grupei yra reikalingi Lietuvos Universiteto ir kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų leidiniai, ministerijų leidiniai ir metraščiai, ūkiniai organizacijų (Pienocentro, Lietūkio, Miesto, Lietuvos Banko ir kt.) leidiniai, Lietuviškoji Enciklopedija ir kiti veikalai, liečią teisės, istorijos, ūkio, kultūros ir kitus klausimus. Tais pačiais Lietuvių liečiančiais klausimais reikalingos knygos ir ne lietuvių kalba.

Kas turi čia išvardintų leidinių ir sutinka juos perleisti, prašomas rašyti šiuo adresu: Lithuanian Consultative Panel, 16 West 58th Street, New York 19, N. Y., nurodant veikalo pavadinimą, autorių ir kainą.

URUGVAJAUS LIETUVIAI

VASARIO 16 MINEJIMAS

Urugvajaus lietuviai šiais metais taip išsijudino, kad didžiulės žmonių minios dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės 34 metų minėjime. Pačią Vasario 16 d. žmonės sausakimšai prikimšo U.L.K. Dr-jos patalpas: pilna salė, pilnas kiemas! O svarbiausiai daug jaunimo... Tai mūsų Urugvajaus lietuvius kolonijos viltis.

Kalbos prasidėjo 9 val. vakare. Pirmoj eilėj kalbėjo Lietuvos Ministeris dr. K. Grauzinis, jausmingais žodžiais nupiešdamas dabartinius Lietuvos skausmus, ypatingai pabrėždamas vargingą lietuvių gyvenimą kolchozuose. Remdamasis naujausiais pasakojimais ty žmonių, kurie su didžiausiais savo gyvybei pavojais prasiskverbė pro geležinę uždangą, p. Ministeris vaizdžiai nupasakojo, kas dabar darosi Lietuvoje, ir davė vilties, kad jau nebetoli ta valanda, kai geležinė uždanga subyrės ir mūsų trispalvė vėl suplevėsuos laisvoje Lietuvoje.

T. Vl. Mikalauskas S. J. savo kalboj taip pat žadino viltį, pabrėždamas vienybės ir didelio tikėjimo reikalingumą, o rašytojas K. Čibiras perskaitė protesto rezoluciją, smerkiančią Lietuvos okupantus ir šaukiančią į laisvojo pasaulio sąžinę. P. Jezauskas savo griausmingu žodžiu smerkė Lietuvos okupantą, kviedamas visų partijų ir visų pažiūrų lietuvių jungtis į vieną frontą kovai už Lietuvos išlaisvinimą.

Ta proga pirmą kartą pasirodė su dideliu pasišventimu p. A. Gabaliauskienės paruoštą choras. Labai gražiai sudainavo keleta švenitei pritaikytų dainelių, o dėl "Miškų Gėlės" klausytojai kėlė tiesiog nepaprastus ovacijas. P. L. Grišonienė ir p. Vilkas padainavo duetą ir p. Legvenienė solo, kurie publikos taip pat buvo džiaugsmingai sutikti.

Nors vasario 17 d. buvo smarkus lietus, bet Montevideo katedroj prisirinko daug žmonių, kuriems 11,30 val. T. J. Bružikas, S. J. atlikė pamaldas, o pamokslą pasakė pats arkivyskupas A. Barbieri, visuose sužadindamas giliausius Dievo ir Tėynės meilės jausmus.

Pamaldoms pasibaigus, skėčiais prisidengę galvas, visi skubėjo prie gen. Artigas paminklo, kur su atitinkamu parašu buvo uždėtas vainikas ir išklaudyta dr. Grauzinio kalba. Buvo taip pat atsiūsta valdžios atstovas ir garbės sargyba.

Vasario 16 d. proga Montevideo mieste 4 radio stotys transliavo lietuvių ir ispanų kalbomis pritaikytas programas, o Norton radio stotis vasario 17 d. perdavė p. Ministerio Grauzinio kalbą, kuri iš Amerikos Balso siųstuvo buvo transliuojama į Lietuvą.

T. J. BRUŽIKAS ISVAŽIUOJA

Teko patirti, kad misijonierius T. J. Bružikas, S. J. pora savaičių vyksta į Porto Alegre, Brazilijoje, ten gyvenantis lietuviams vesti kovo 5-16 d. d. Gaivenios meto misijas. Po to žada vykti į Buenos Aires, kur dviejoje ar trijoje vietose, ves lietuviams, gyvenantiems ne Avellanedoje, misijas. Mūsų uolijam mi-

Vasario 16 d. proga Montevideo mieste 4 radio stotys transliavo lietuvių ir ispanų kalbomis pritaikytas programas, o Norton radio stotis vasario 17 d. perdavė p. Ministerio Grauzinio kalbą, kuri iš Amerikos Balso siųstuvo buvo transliuojama į Lietuvą.

ROSARIO ŽINIOS

VASARIO 16 MINEJIMAS

Rosariečiai Vasario 16 šventę paminėjo kukliai, bet gražiai, 10,15 val. buvo N. S. de Merced bažnyčioje, Saladillo, pamaldos su lietuviškomis giesmėmis. Per pamaldas patriotišką ir jautrų pamokslą pasakė lietuvių kolonijos klebonas kun. K. Vengras, M.I.C. Po pamaldų savo žemėje buvo asado-vaišės su programa. Paskaitą skaitytė svečias iš Buenos Aires agr. Ant. Santaras. Kalbėjo taip pat ir vietiniai kalbėtojai. Lietuvių Bendruomenė gražiai paminėjo didžiausią mūsų tautos šventę, net ir pelno tolimesniems darbams buvo virš 300 p.

REIKALINGOS KNYGOS

Patariamajai Lietuvių Grupei yra reikalingi Lietuvos Universiteto ir kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų leidiniai, ministerijų leidiniai ir metraščiai, ūkiniai organizacijų (Pienocentro, Lietūkio, Miesto, Lietuvos Banko ir kt.) leidiniai, Lietuviškoji Enciklopedija ir kiti veikalai, liečią teisės, istorijos, ūkio, kultūros ir kitus klausimus. Tais pačiais Lietuvių liečiančiais klausimais reikalingos knygos ir ne lietuvių kalba.

Kas turi čia išvardintų leidinių ir sutinka juos perleisti, prašomas rašyti šiuo adresu: Lithuanian Consultative Panel, 16 West 58th Street, New York 19, N. Y., nurodant veikalo pavadinimą, autorių ir kainą.

sijonieriui linkime laimingos kelionės ir pasisekimo sielų išganymo darbe.

URUGVAJAUS LIETUVIŲ LAIMEJIMAI

Patriotinės organizuotosios Urugvajaus lietuvių išėvijios raštas JT delegacijų pirmininkams Paryžiuje susilaukė nesitikėto dėmesio. Didžioji amerikiečių žinių agentūra AP iš Paryžiaus po visą pasaulį paskleidė rašto turinį, kuriuo vaizduojama padėtis tėvynėje ir prašoma paramos mūsų kovoms už Lietuvos atvadavimą.

Amerikos Balsas pakvietė Lietuvos Ministerį P. Amerikai dr. K. Grauzinį į pokštelį įkalbėti savo sveikinimo žodį kenčiančiam ir kovojančiam tėvynei. Min. Grauzinio kalba Lietuvai iš Amerikos Balso siųstuvo buvo perduota Vasario 16 d.

Vasario 3 d. Urugvajaus Liet. Kultūros Dr-ja iškilmingais pietumis minėjo 23 metų savo gyvavimo sukaktį. Ta proga jau ir nuosavas draugijos patalpas susirinkęs didžiulis tautiečių būrys pasivašino ir dvasiniai: buvo išklaudytos soliščių dainos ir keletas kalbų, jų tarpe Min. dr. K. Grauzinio, misijonieriaus T. J. Bružiko ir K. Čibiro.

Vasario 27 d. pagaliau buvo nuimtas nuo Antano Vaštakio kojos gipsas ir po ilgos ir sunkios ligos pradėjo vaikščioti. Toji nelaimė jam įvyko daugiau kaip prieš pusę metų, kai staigiai išvažiavęs iš skersgatvio automobilis jį užkludė ir sunkiai sužalojo.

PARDUODU SKLYPĄ (LOTA) su gyvenamu namu toj pačioj kvadrroj kaip ir lietuvių parapijos bažnyčia. Kanalizacija, vanduo, šviesa. Prie gatvės, kuri dar šmet bus grindžiama. Kreiptis: J. Ališauskas, Paraguay 731, Avellaneda, arba į "LAIKO" redakciją.

VIEŠBUČIAI ATOSTOGOMS:

PENSION "LITUANA", sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dieniai tik \$ 17.

CONDOR HOTEL, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Córdoba). Sav. Janec. Krukons ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dieniai tik \$ 19.

"LIETUVA" Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escriptorio 529, p. 5, T. E. 33-9584

ŽEMAITIJA". Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai. Dėl informacijų kreiptis: Sr. Sanchez Penaud agent.: Florida 165 (Galeria Güemes), p. 5, esc. 529, T. E. 33-9584.

"HOTEL ANITA". Sav. M. Kekutt: Estación Teha, Sierras de Córdoba. Inf. "Laiko" red.

Pamaldos Montevideo lietuviams kiekvieną sekmadienį vyksta Saladillo parapijos bažnyčioj 10,15 val.

Pamaldos Rosario lietuviams kiekvieną sekmadienį vyksta Saladillo parapijos bažnyčioj 10,15 val.

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: penktad. 16-18 val., šešt. 13-17 v. ir sekm. 13-16 v.

MINKŠTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ, sav. Mikielionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

GROŽIO SALONAS "LA RUBIA" sav. ONA KASPARIENĖ: Soler 3441, Bs. Aires, T. E. 79-2528.

MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA "HENRY". Įvairiausių mađu šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem 818, Banfield.

ČIUŽINIŲ UŽUOLAI DŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ. Parduoama bodelna, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. Antanas Šalčiūnas: Juan B. Alberdi 933 - Buenos Aires - T. E. 60-2784.

VLAODO MASIŲO KŪRAUS VANDENS MAUDYKLE "KAUNAS". Pukius plaukiojimo baseinas 30x10x2 metrų. Viliojanti aplinka prie pat Buenos Aires: La Salada, prov. Bs. Aires. Vykti traukiniu nuo Uruburu tilto iki est. Igr. Budge arba kolektivu Nr. 32 nuo Centenera iki pat galo. Lietuviai pas lietuvi!

HORACIO E. CZOP fotografuoja vestuvių, gimtadienių, sužadėtuvių, krikšto ir įvairių švenčių progomis. Iste-ta 3317, Val. Alsina (4 de Junio).

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

Buenos Aires Avellaneda

VASARIO 16 LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Šiais metais Vasario 16 minėjimas buvo padalintas į dvi dienas. Vasario 16 d., šeštadienį, 4 val. po piet. kolonijos vardu Grand Bourg aikštėje ant Argentinos išlaisvintojo gener. San Martin paminklo buvo uždėtas vainikas, kaip laisvės kovų pagerbimo simbolis. Vainiką uždėjo Ar. L. B. pirm. Ig. Padvalskis ir Liet. Isl. Centro pirm. Z. Juknevičius, kuris taip pat visų vardu tarė žodį.

To pačios dienos vakare 9 val. įvyko L. I. C. A. ir Ar. L. B. surengtas bendras Nepriklausomybės šventės minėjimas Lietuvių salėje Avellanedoje. LICA sekr. J. Gilvydžiui atidarius minėjimą, šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus, sugiedėjo Argentinos ir Lietuvos himnus bei Maldą. Proginę paskaitė skaitė Zef. Juknevičius, skatinamas visus vieningai ir bendrai kovai už Lietuvos laisvę. Ta proga sveikino lietuvius Arg. Latvių S-gos pirm. F. Gaišais, estų atstovas p. Talvari ir gruzinų atstovas dr. A. Papawa. Taip pat visą laiką, šalia lietuviškos ir argentinės vėliavos, uniformuotų skautų buvo laikomos mūsų artimiausių kaimynų latvių ir estų vėliavos. Savo tautiečius gyvai sveikino taip pat visiems pažįstamas gen. T. Daukantas. Salėje Vyčių S-gos mergaitės rinko aukas Lietuvių Tautos Fondui, o prie įėjimo "Birutes" Dr-jos narės segė tautinius ženklelius.

Vasario 17 d. "Lietuvos Aidų" radio valandėlį jau 8.30 val. specialia programa priminė visiems tos dienos prasme, o 10.30 val. Aušros Vartų bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos už Lietuvos išlaisvinimą ir žuvusius kovotojus. Progait tinkama ir gražų pamokslą pasakė naujasis Marijonų viršininkas ir parapijos klebonas kun. dr. P. Brazys. Šv. Cecilijos choras giedėjo specialiai išmoktas mišias.

Be to, vietinė spauda ir radio net tris dienas ilgėmis ar trumpėmis žiniomis priminė Lietuvos Nepriklausomybę ir lietuvių kolonijos rengiamus minėjimus ir pacitavo lietuvių protesto ištraukas.

MINEJIMAS V. LUGANE

Vasario 17 d. 21 val. Dr. J. Basanavičiaus vardu Lietuvių Centras, Villa Lugano, suruošė Lietuvos Nepriklausomybės ir Dr. J. Basanavičiaus 25 m. mirties paminėjimą. Minėjimą atidarė pirm. K. Mankus, o paskaitą ispanų kalba skaitė sekr. Miciuda. Meninę programą dalį atliko šv. Cecilijos choras, vadovaujamas komp. V. Rymavičiaus. Keletą žodelių tarė vienas iš 1905 m. Didžiojo Vilniaus Seimo dalyvių. Gausiai susirinkusiems dalyviams minėjimas padarė gražų įspūdį, tik gaila, kad paskaita savims žmonėms buvo skaitoma ne lietuviškai. Dr. J. Basanavičius buvo vienas didžiausių kovotojų už lietuvių kalbą ir tautinę kultūrą. Savo "Aušra" jis yra laimėjęs lietuviųbei dr. V. Kudirką ir savo veikimu ano meto mūsų tautos darbuotojams darė didžiausią įspūdį ir sekutiną pavyzdį.

Po minėjimo dalyvių buvo pasirašytas aktas priminti būsimoms kartoms pareikštą pagarbą mūsų Tautos Patriarkui.

Buvęs

PAMALDOS UŽ PARTIZANŲ

Neseniai buvo gauta Argentinoje žinia, kad didelis Lietuvos patriotas, buvęs vokiečių kalintas Stuthof koncentracijos lageryje ir grįžęs tėvynėn vadovavęs partizanams kapitonas Jonas Noreika buvo okupantų žiauriai nukankintas. Argentinoje gyvenanti jo žmona su dukrele, sesuo ir brolis, tą skaudžią žinią sujungdami su mūsų tautos kančiomis, krikščioniškai paminėjo tuoj po Vasario 16 d. šventės. Vasario 18 d. Aušros Vartų bažnyčioje buvo iškilmingos gedulo

"LAIKAS" STEIGIA SAVO SPAUSTUVĘ

Nuolat brangstant spaudos darbu, "LAIKAS" ryžosi steigti savo nuosavą spaustuvę. Tokias spaustuves užsieniuose turi kiekvienas žymesnis lietuvių laikraštis. Kadangi raidžių rinkimo darbas yra pats brangiausias, todėl ir nutarta pirmiausia įsigyti linotipą.

Kreipiamės į savo mielus skaitytojus ir rėmėjus, kviesdami aukoti spaustuvės fondui, nes laikraštis atliekamų pinigų neturi. Vidutinė linotipo kaina yra 100—150 tūkstančių pežų. Tikimės taip pat mūsų bičiulių paramos šiaurės Amerikoje. Spaustuvės fondui aukojusieji bus skelbiami laikraštėje.

Sukruskime! Savoje spaustuvėje "LAIKAS" išeis dažniau, punktualiau ir bus didesnis! Bendromis pastangomis padėkime pastovų pagrindą savam laikraščiui!

Nauji "Laiko" remėjai

- Pijus Sruoginis (iš La Rioja) \$ 200,
- B. Bučinskas \$ 100, J. Ališauskas (sen.) \$ 70, J. Mackevičius \$ 40, J. Ališauskas (jun.) \$ 20, P. Čiabis 20, P. Jonaitis 20, A. Liaudanskas \$ 20, K. Mikėnas \$ 20, J. Nastopka \$ 20, D. Zuozas \$ 20, J. Bladauskas \$ 10, F. Cicėnas \$ 10, F. Čepas \$ 10, V. Diminskas \$ 10, J. Gasiūnas \$ 10, P. Griškevičius \$ 10, J. Klebaitis 10, P. Lesčius \$ 10, V. Lesniauskas \$ 10, M. Limba \$ 10, K. Misiūnas \$ 10, Br. Paulionis \$ 10, J. Pelanias \$ 10, E. Povilonis \$ 10, V. Račiūnas \$ 10, B. Rukšėnas \$ 10, Br. Švoba \$ 10, A. Židelis \$ 10, A. Matulaitis \$ 5. Visiems paskelbtiems ir nepaskelbtiems "Laiko" ir steigiamos spaustuvės Rėmėjams redakcija ir administracija taria lietuvišką aciu.

"BIRUTES" DR-JOS VALDYBA

Naujoji Moterų ir Mergaičių Dr-jos "Birutė" valdyba savo posėdyje vasario 6 d. pasidalino pareigomis: pirm. U. Šilakienė, vicepirm. N. Paršėlienė, sekr. D. Šeškienė, išdo sekr. N. Šantarienė, išd. M. Žekienė, ligonių lankytojos M. Šantarienė ir O. Mainonienė. Dvasios vadu paskirtas kun. Juozas A. Margis, M.I.C.

● Kovo 7 d. iš Romos į Argentiną lėktuvu atvyksta Marijonų Vienuolių vicegenerolas kun. Jonas Jančius, M.I.C.

● Juozui Janilioniui, dirbant savo bičių ūkyje netolį Villa del Viso, įgėlė gyvatė. Kadangi čia yra retas dalykas, tai nekrepimas dėmesio buvo sudaręs rimtą pavojų gyvybei, bet lietuviškas atsparumas sustabdė kraujo užkrėtimą, ir ligonis jau baigia sveikti savo namuose.

● Kun. Ant. Valiuška, Kordobos lietuvių klebonas, važiuodamas atostogų į San Clemente de Tuyū, buvo sustojęs Avellanedoje lietuvių parapijoje. Kovo 4 d. grįžta iš atostogų ir pabus kelias dienas pas T. T. Marijonus bei aplankys savo pažįstamus.

● Už prieš du metus mirusią lietuviškos kolonijos darbuotoją Juzę Povilonienę iškilmingos metinės pamaldos buvo atliktos lietuvių bažnyčioje Avellanedoje vasario 26 d.

● Pereitais metais lapkričio 21 d. suėjo 100 metų nuo Lietuvos Patriarko Dr. J. Basanavičiaus gimimo, o šiais metais sueina 25 m. nuo jo mirties.

● Kovo 4 d. 18 val. (17 val. Grinvičo laiku) Vatikano Radio siųstuvą transliuos Lietuvos GLOBEJO šv. Kazimiero minėjimą. Banga: 50,27; 31,10; 25,55; 196; 202.

● Vasario 21 d. Lomas de Zamora mieste mirė Marija Jesulaitienė. Rytojaus dieną buvo palaidota Lomas de Zamora kapinėse.

PADEKA

Už mano žmonos a. a. JUZES POVILONIENES dviejų metų mirties sukaktę progą atliktas iškilmingas pamaldas T. T. Marijonams ir už per pamaldas pagiedojimą šv. Cecilijos chorui su jo vadovu p. V. Rymavičium reikiu nuširdžią padėką. Taip pat dėkoju visiems kaimynams ir mano šeimos artimiesiems, kurie į tas pamaldas atsilankė.

St. Povilonis ir šeima

PADEKA

Poniai O. BAGDONIENEI, paaukokuojasi 7 vertingas knygas "Laiko" knygynėliui, nuširdus lietuviškas aciu.

Knygyno vėdėjas

A. a. Jurgis Vaičiūnas mirė š. m. sausio 19 d., Rosario.

A. A.

Juozui Pagoreckui mirus, jo šeimai ir artimiesiems nuširdžią užuojautą reiškia

Matukų šeima

A. A.

Nuoširdžiai savo bendradarbei p. Antaninai E. Noreikienei, gavusiai skaudžią žinią, kad Tėvynėje partizano mirtimi mirė jos vyras kapitonas Jonas Noreika, gilią užuojautą reiškia

Ansamblis Daina

LAIKAS

"EL TIEMPO" Semanario Lituanos Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 350417

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 4289
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 4015

KAINA: Argentinoje metams \$ 30.—, pusmečiui \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50. Urugvajuje met. 5 Urugv. pezaī. Kitur — met. 3 doleriai. Oro paštas met. 3 dol.

2a Quincena de Febrero, 1952 V METAI — Nr. 61

BERISSO

TAUTOS ŠVENTĖ

Berisso lietuvių kolonijos Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyko pačią vasario 16 d. "Mindaugo" Dr-jos patalpose. "Mindaugo" Dr-jos pirm. K. Paliukui minėjimą atidarius, buvo sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai, po kurių progai pritaikytą nuširdžią paskaitą skaitė svečias iš Buenos Aires B. Platakis. Meninę programą dalis susidėjo iš trijų dalių: jaunųjų deklamacijos, kurias atliko J. Trinskytė, A. Semėnaitė ir N. Marcinkevičiūtė; P. Strolis ir J. Stočkūnienės surežisuotas veikalas "Dūšėlės", atliktas jaunųjų vaidintojų, ir Alf. Petraičio vadovaujamo choro koncertas. "Mindaugo" choro koncertas praėjo, kaip ir visuomet, su dediliu pasisekimu ir visų buvo mieliai sutiktas. Tarp programos kalbėjo Argentinos spaudos atstovas p. N. M. Caorsi, jaunųjų pirm. Alb. Rožanskas ir pabaigai žodį tarė kun. J. A. Margis, M.I.C.

Rytojaus dieną vietinėje bažnyčioje įvyko pamaldos už Lietuvos laisvę ir žuvusius. Šv. mišias laikė ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. J. A. Margis, o choras per pamaldas gražiai sugiedojo keletą lietuviškų giesmių. Pamaldose dalyvavo gausus tautiečių būrys.

● Ilgai sirgęs La Platos ligoninėje, p. Tribila žymiai pagerėjo ir grįžo į namus, kur baigia visiškai pasveikti.

KORDOBA

NEPRIKLUSOMYBES MINEJIMAS

Kordobos lietuvių kolonijoje Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyko p. p. Sadukų namuose. Minėjime dalyvavo didelė kolonijos dalis. Šventę tarpe matėsi Liet. Ministerio P. Amerikai žmona p. L. Grauzinienė su dukromis. Minėjimą atidarė S. L. A. pirm. Vl. Šimoliūnas. E. Janulienė padėkavimus, prof. V. Staugaitis skaitė progai pritaikytą paskaitą. Maloniai staigmena padarė p. Grauzinienė, paskaitydama p. Min. Dr. Grauzinio kalbą, kuri per Amerikos Balsą buvo paskaita kovojantiems lietuviams Tėvynėje.

Meninę dalį sudarė dainų ir eilių pynė "Lietuva, tu mielas kraštas", sudaryta p. A. Zotovienės. Vykusiai buvo parinktos mūsų poetų eilės ir liaudies dainos, kurios sukėlė klausytojams savo krašto prisiminimą ir tėvynės ilgesį. Programoj dalyvavo J. Kuncaitienė, J. Šimoliūnienė, E. Janulienė, V. Bendinskienė, V. Šimoliūnas, A. Janulis ir O. Bendinskaitė. Dar buvo sudainuota pora duetų, padėkluota.

Vasario 17 d. S. Familia bažnyčioje buvo lietuviams pamaldos, kurias atlikė lietuvių klebonas kun. A. Valiuška, pasakydamas progai pritaikytą pamokslą. Pamaldose dalyvavo taip pat nema-

MIRĖ JUOZAS PAGORECKIS

Vasario 26 d. po ilgos ir sunkios vėžio ligos mirė Juozas Pagoreckis. Veliomis buvo kilęs iš Šeškų km., Panevėžio valsč. ir apskr. Gimęs 1896 m. birželio 26 d. Lietuvoje buvo Panevėžio Vartotojų B-vės vedėjas. Į Argentiną atvyko 1927 m. Buvo sukūręs šeimą su Petronėle Petruskaite ir turėjo dukterį Renatą. Dirbo savistoviai batų pramonėje ir jau buvo gerai prisigyvenęs bei įsigijęs namą Buenos Aires, Villa Devoto rajone, Camarones 3449, tel. 67-9005. Būrio lietuvių palydėtas, vasario 27 d. su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. dr. K. Černiauskas, buvo palaidotas Chacarita kapinėse. Dideliame nuilidime paliko Argentinoje žmoną Petronėlę, dukterį Renatą Petronienę, žentą Vytautą Petronį ir brolį Joną. Viešpats tebus gailestingas jo vėlei!

Kaimynas

Motina Juozapa, vyriausioji šv. Kazimiero Seserų Vienuolijos Vadovė, kuri nuo vasario 28 d. lanko Avellanedos šv. Kazimiero vienuolyną.

pamaldos už žuvusio didvyrio vėlę. Pamaldose dalyvavo ne tik a. a. Jono Noreikos žmona p. Antanina Noreikiene su dukrele Dalia, sesuo Antanina Misiūnienė, bet taip pat ir didelis būrys velionies draugų bei jo šeimos artimųjų. Per pamaldas prie paruošto karsto garbės sargyboje stovėjo lietuviai skautai, tarp kurių buvo taip pat, visą laiką su lietuviškas skautais besidarbuojančios, dvi sesutės liuksemburgietės Zuzana ir Juliana Welter. Po iškilmingų pamaldų lietuvių parapijos klebonas kun. P. Brazys pasakė trumpą pamokslėlį, primindamas visiems, kad toks pat likimas yra ištikęs tūkstančius geriausių tautiečių ir dar daugelis dabar išgyvena tas pačias nerimo ir netikrumo dienas. Kiekviena žinia apie žuvusį partizaną primena mums kovojančius miško brolius.

Pn.

PIANISTAS A. KUPREVIČIUS KONCERTAVO BARILOCHEJE

Mūsų virtuozas pianistas Andrius Kuprevičius, atostogaudamas Argentinos pietuose, sausio 16 suruošė piano koncertą Bariloche mieste Llao-Llao viešbučio salėje. Koncertų salė buvo užpildyta iš visos Argentinos suvažiavusių ir užsieniečių atostogaujančių. Meistriškai išpildžiusiam pasaulinių kompozitorių ir jų mūsų tautos kompozitoriaus M. K. Čiurlionio veikalus A. Kuprevičiui klausytojai sukėlė dideles ovacijas.

Tik neseniai pro "Geležinę Uždangą" atėjo skaudi žinia, kad nuo žiaurių Tėvynės prispaudėjų kankinio mirtimi žuvo kapitonas Jonas Noreika.

Sesė Dalia, Tave ilgai tėvelio laukusių ir dabar giliai liūdincią nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu su Tavimi tariame "Amžiną atilgį duok jo vėlei, Viešpatie".

Tavo sesės - broliai skautai

A. A.

KAPITONUI JONUI NOREIKAI

kankinio mirtimi už Tėvynės laisvę žuvus, jo žmoną Antaninę Eleną, dukrelę Dalią, seserį Antaniną Noreikaitę Misiūnienę ir brolį Stanislovą Noreiką giliai užjaučia

Palulioniai, Lesniauskai ir Matukai

žas lietuvių būrys ir giedojo lietuvių choras. Džiugu prisiminti, kad Lietuvos Nepriklausomybę prisiminė ir žymesnioji vietos spauda, kaip "Los Principios" ir "La Voz del Interior". V.

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS KLAUSIMAS

Vasario 17 d. prof. V. Staugaičio sūnelis Jonukas priėmė Pirmąją Komuniją. Ta proga vakare p. p. Staugaičių namuose buvo susirinkęs būrelis lietuvių — kolonijos veikėjų, kurie ne tik skaniai pasivaišino ir padainavo, bet gyvai svarstė šventadieninės mokyklos steigimo klausimą. Sumanymui visai nuosirdžiai pritarė ir pasiryžo greitai laiku pradėti vykdyti. Lietuviška mokykla padėtų lietuvių vaikams savo kalbą geriau išmokti ir labiau pamilti.

TRUMPAI

- Kun. J. A. Margis, M.I.C. nuo vasario 22 iki kovo 1 d. turėjo atostogas. Dabar jau vėl grįžo prie savo pareigų.
- Lietuvio Pasas Anglijoj pradėtas platinti 1952 m. sausio 1 d. Pirmasis pasas išduotas Petri Paleckui, paprastam plytinės darbininkui, kuris iš savo kuklaus uždarbio Tautos Fondui sugebėjo paaukoti nemažą sumą pinigų. Ypatingu duosnumu pasizymi L. Vaštokas, kuris, kas mėnesį aukodamas po 1 svarą, TF jau suaukojo 40 sv.
- Didžiulis Salamancos, Ispanijoje, žurnalas V. Mincevičiaus rūpesčiu išsidėjo 500 eilučių straipsnį apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Straipsnis sukėlė Ispanijoje didelį susidomėjimą.
- Vatikano organas "Osservatore Romano" išsidėjo ilgą straipsnį apie mirusį vysk. P. Būčį.
- Į Lietuvių Teisinių Centro Valdymą išrinkti šie asmenys: P. Daudžvardis, K. Žalkauskas, M. Mackevičius, R. Skipitis ir M. Kavolis.
- New Yorko burmistras Impelliteri už nuopelnus drauge su kitais 5 amerikiečiais gydytojais atžymėjo ir lietuvių Dr. J. Paulionį.
- Dainininkės V. Jonuškaitės-Zaunienės sūnus S. Zaunius Korėjoje pakeltas į seržanto laipsnį.
- Kanados lietuvių pasipiktinę valdžios noru gražinti į Vokietiją P. Bakutį, kuris, pravažiuojančio automobilio sužeistas nepajėgė ligi laiku atsilyginti už gydymą išlaidas. Rūpinamasi jo deportacijos sulaikymu.
- Vokietijos lietuvių Vasario 16 d. gimnazijos direktoriumi nuo sausio 16 d. pakeistas rašytojas A. Giedrius.
- "Studii Baltici" paminėjo rašytoją Vincą Krėvę, kuriam šiais metais sukanka 70 metų. Be to, šiemet sukako 100 metų nuo G. Zemkaļmīro ir Tado Daugirdo gimimo.
- "L. D." rašo apie lietuvių filmų artistą G. E. Tautkų, filmose žinomą Maçon vardu, kuris 1938 m. šoko Kaune ir Palangoj.
- Br. Bieliukas Lietuvos Valstiečių Liaudininkų S-gos Centro Komiteto narys, buvęs tos s-gos generalinis sekretorius, o tremtyje Centro Komiteto pirminkas įstojo iš Vals. Liaud. Sąjungos.
- Operetei "Ziedai iš anapus" tekstą rašo G. Veliška, muziką Vyt. Jančys. Operetė buvo pastatyta Chicagoje vasario pabaigoje.
- Kun. Vyt. Mankeliūnas prieš tris metus atvykęs į Kolumbiją, Bogotos universitete apgynė disertaciją filosofijos daktaro laipsniui gauti. Teologijos daktarata jis buvo apgynęs Vytauto Didžio universitete Kaune.
- Arkiv. Jurgio Matulevičiaus Užrašai yra atiduoti "Nidos" spaustuvėi Londone spausdinti. Knyga bus apie 300 psl. Originalas yra likęs Lietuvoje, bet, vienam nuorašui patekus Vakarų Europon, Romos Marijonai padarė kelias kopijas. Dabar Londono Marijonų viršininko kun. dr. K. Matulaičio, M.I.C. priežiūroje leidžiama to Didžiojo Lietuvio gilios mintys viešumon.
- Pereitais metais iš Lietuvos per Švediją prasiveržė ir laisvajį pasaulį lietuvių žvejai, atvykę į JAV-bes, pradeda ten lankyti stambesnius lietuvių kolonijas.